

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۱۲/۰۹/۲۰۰۸

(شماره ۲۵)

۲۴ شهریور ۱۳۸۷

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۱	۱- آمریکا
۸	۲- منطقه یورو
۱۲	۳- ژاپن
۱۶	۴- انگلیس
۱۹	۵- طلا
۲۱	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۶/۲۲

طلا، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۸/۹/۱۲

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۲ سپتامبر	پنجشنبه ۱۱ سپتامبر	چهارشنبه ۱۰ سپتامبر	سه شنبه ۹ سپتامبر	دوشنبه ۸ سپتامبر	عنوان	جمعه ۵ سپتامبر
۰/۶۴۳۰۵		۰/۹۵	۰/۶۴۹۲۴	۰/۶۴۸۸۸	۰/۶۵۱۸۹	۰/۶۴۹۳۸	۰/۶۴۸۱۲	۰/۶۴۷۹۲	دلار به SDR	۰/۶۴۶۶۱
۱/۷۷۸۷	(۳)	-۰/۸۰	۱/۷۶۴۵	۱/۷۹۴۸	۱/۷۵۶۲	۱/۷۵۲۶	۱/۷۵۸۷	۱/۷۶۰۵	لیره انگلیس *	۱/۷۶۳۷
۱/۰۶۵۹	(۲)	۰/۳۰	۱/۰۶۹۲	۱/۰۶۲۰	۱/۰۷۶۵	۱/۰۷۰۶	۱/۰۷۱۶	۱/۰۶۵۲	دلار کانادا	۱/۰۶۳۱
۱/۱۰۸۳	(۴)	۲/۲۵	۱/۱۳۳۲	۱/۱۳۱۰	۱/۱۳۸۹	۱/۱۳۶۳	۱/۱۲۹۰	۱/۱۳۱۰	فرانک سوییس	۱/۱۱۷۷
۱۰۷/۹۱	(۱)	-۰/۲۸	۱۰۷/۶۱	۱۰۷/۸۷	۱۰۷/۰۲	۱۰۷/۵۸	۱۰۶/۹۴	۱۰۸/۶۴	ین ژاپن	۱۰۷/۳۷
۱/۴۴۳۳	(۵)	-۲/۳۷	۱/۴۰۹۰	۱/۴۲۲۵	۱/۳۹۷۴	۱/۴۰۰۸	۱/۴۱۰۷	۱/۴۱۳۹	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۴۲۳۴
۱/۵۵۵۱۱		-۰/۹۵	۱/۵۴۰۲۸	۱/۵۴۱۱۲	۱/۵۳۴۰۰	۱/۵۳۹۹۴	۱/۵۴۲۹۲	۱/۵۴۳۴۰	SDR به دلار	۱/۵۴۶۵۲
۸۰۴/۵۲		-۴/۱۴	۷۷۱/۲۵	۷۵۶/۳۵	۷۴۱/۲۰	۷۶۵/۶۰	۷۸۳/۷۵	۸۰۹/۳۵	طلای لندن (هراونس)	۸۱۱/۰۰
۸۰۲/۶۲		-۴/۳۱	۷۶۸/۰۵	۷۶۶/۷۵	۷۴۰/۴۰	۷۵۳/۳۵	۷۷۶/۸۰	۸۰۲/۹۳	طلای نیویورک (هر اونس)	۸۰۷/۱۰
۱۰۷/۲۴		-۷/۱۳	۹۹/۵۹	۹۷/۵۸	۹۷/۶۴	۹۸/۹۷	۱۰۰/۳۴	۱۰۳/۴۴	نفت برنت انگلیس	۱۰۴/۰۹
۱۰۸/۳۰		-۵/۰۳	۱۰۲/۸۵	۱۰۱/۱۸	۱۰۰/۸۷	۱۰۲/۵۸	۱۰۳/۲۶	۱۰۶/۳۴	نفت پایه آمریکا	۱۰۶/۲۳
۱۱۳۶۵		۰/۰۷	۱۱۳۷۳	۱۱۴۲۲	۱۱۴۳۴	۱۱۲۶۹	۱۱۲۳۱	۱۱۵۱۱	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۱۲۲۱
۱۲۵۸۱		-۱/۹۳	۱۲۳۳۸	۱۲۲۱۵	۱۲۱۰۳	۱۲۳۴۷	۱۲۴۰۱	۱۲۶۲۴	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۲۲۱۲
۶۳۶۳		-۲/۱۸	۶۲۲۴	۶۲۳۵	۶۱۷۹	۶۲۱۰	۶۲۳۳	۶۲۶۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۶۱۲۷
۵۴۶۵		-۱/۳۳	۵۳۹۳	۵۴۱۷	۵۳۱۸	۵۳۶۶	۵۴۱۶	۵۴۴۶	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۲۴۱

شماره ۲۶

* هر واحد به دلار آمریکا

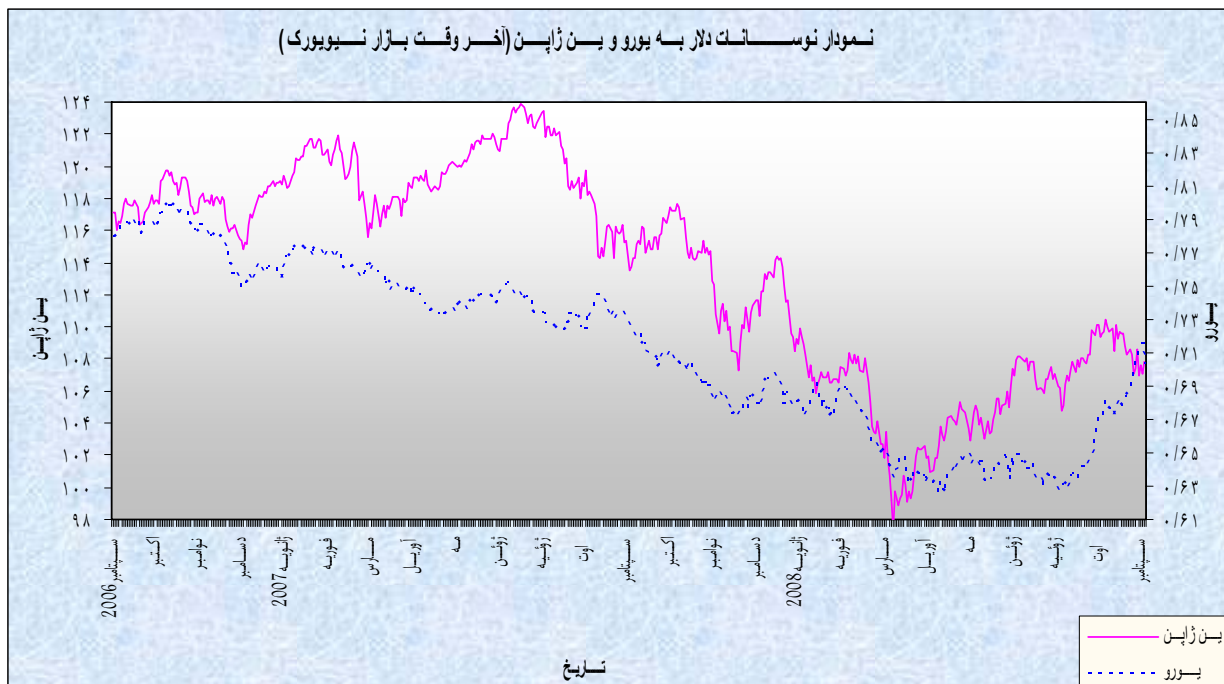
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته ارزش دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای ین ژاپن، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو و لیره انگلیس، به ترتیب ۲/۳۷ درصد و ۰/۸ درصد افزایش و در برابر ین ژاپن ۰/۲۸ درصد کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۱۰۸/۶۴-۱۰۶/۹۴ ین و هر یورو در محدوده ۱/۴۲۲۵-۱/۳۹۷۴ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر تصمیم دولت آمریکا برای کنترل دو مؤسسه بزرگ تأمین کننده وامهای رهنی، دورنمای اقتصادی این کشور و سایر کشورهای عمده صنعتی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز یکشنبه مطابق با ۷ سپتامبر ۲۰۰۸ میلادی، وزارت خزانه داری

آمریکا کنترل دو مؤسسه بزرگ تأمین کننده وامهای رهنی به نامهای Freddie Mac و Fannie Mae را در دست گرفت. این دو مؤسسه بزرگ، وامهای رهنی اعطای شده توسط سایر بانکها را خریداری می کنند. قسمتی از این وامهای در نزد این دو مؤسسه باقی می ماند و بقیه تبدیل به اوراق قرضه می شود و به سایر سرمایه داران فروخته می شود. این دو مؤسسه مورد حمایت دولت، در واقع نیمی از کل وامهای رهنی تسویه نشده ۱۲/۰ تریلیون دلاری آمریکا را یا در تملک خود دارند یا بازپرداخت آنها تضمین کرده اند. این دو مؤسسه مجموعاً در طی ۱۲ ماهه گذشته حدود ۱۴ میلیارد دلار زیان دیده اند. برخی از دلایل اقدام وزارت خزانه داری آمریکا برای به کنترل در آوردن مؤسسات مالی Freddie Mac ، Fannie Mae توسط وزارت خزانه داری آمریکا به شرح زیر می باشند:

۱- کاهش اعتبار دو مؤسسه - با افزایش مداوم نرخ قصور در بازپرداخت وامهای رهنی، اعتبار این مؤسسات به سرعت روبه کاهش نهاد؛

۲- کاهش تقاضا برای اوراق قرضه دو مؤسسه - با کاهش تدریجی اعتبار این مؤسسات تقاضا برای اوراق قرضه منتشره توسط آنان نیز روبه کاهش بود و به تبع آن هزینه وامهای رهنی روبه افزایش می رفت. این امر مانع از بهبود فعالیت بخش مسکن آمریکا می شد. خروج سرمایه گذاران خارجی از اوراق قرضه Freddie Mac ، Fannie Mae نیز کاملاً مشهود بود. در هفته منتهی به ۳ سپتامبر، حجم سرمایه گذاری خارجی در اوراق قرضه این مؤسسات ۹/۷۵ میلیارد کاهش یافت. هفته مذکور، هفتمین هفته متوالی بود که سرمایه گذاران خارجی سرمایه گذاری خود در این مؤسسات را کاهش دادند. بانک مرکزی چین نیز از پایان ماه ژوئن تا ۲۵ اوت، حدود ۱۲/۶۷ میلیارد دلار از سرمایه گذاری خود در این مؤسسات را کاهش داد. بانک مرکزی روسیه نیز از آغاز سال جاری میلادی تاکنون حدود ۴۰/۰ میلیارد دلار از سرمایه گذاری خود در این اوراق را کاهش داد.

۳- نقش بانک سرمایه گذاری Morgan Stanly - این بانک که از ۵ اوت سال جاری بعنوان مشاور وزارت خزانه داری منصوب شد، نقش مهمی در تصمیم وزارت خزانه داری در به کنترل در آوردن

Fannie و Freddie داشت. چون این بانک پایه سرمایه این مؤسسات را برای مقابله با قصور پرداختهای مرتبط با وامهای رهنی و توانایی آنان در کسب سرمایه را ناکافی می دانسته است. اقدام وزارت خزانه داری در به کنترل درآوردن Fannie و Freddie تا حدودی موجب افزایش اعتماد به بازار وامهای رهنی و تقویت احتمال بهبود بازار مسکن در آمریکا شد. چون کنترل دو مؤسسه توسط وزارت خزانه داری بطور ضمنی به مفهوم تضمین بازخرید اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی آنان توسط وزارت خزانه داری می باشد. همین امر موجب تقویت دلار در برابر یورو، ین و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز دوشنبه شد. حتی در مقطعی از این روزهر یورو به سطح ۱/۴۰۵۵ دلار، یعنی به پایین ترین سطح ۱۱ ماهه گذشته، نیز تنزل نمود. در روز سه شنبه نیز ترقی دلار در برابر یورو، لیره انگلیس، دلار استرالیا و برخی از ارزهای پربازده ادامه یافت. اما در این روز دلار در برابر دو ارز کم بازده یعنی ین و فرانک سوئیس، کاهش یافت. چون برملا شدن مشکلات مربوط به بانک سرمایه گذاری Lehman Brothers، چهارمین بانک بزرگ سرمایه گذاری آمریکا، فرار سرمایه ها به سوی ارزهایی مانند ین و فرانک سوئیس بعنوان مامن سرمایه گذاری را تقویت نمود. لازم بذکر است که در روز سه شنبه خبر مربوط به شکست مذاکرات مربوط به فروش سهام Lehman Brothers به یک بانک دولتی کره جنوبی بنام Korea Development Bank منتشر شد. این امر توانایی جذب سرمایه لازم توسط Lehman Brothers را به زیر سؤال برد. سهام این بانک در این روز ۴۵ درصد کاهش یافت که شدیدترین کاهش آن از زمان تبدیل آن به شرکت سهامی عام در سال ۱۹۹۴ میلادی به بعد می باشد. در روز چهارشنبه اعلام شد که Lehman Brothers در سه ماهه سوم سال جاری با زیانی بیش از انتظار قبلی مواجه گردید. اما اثرات این خبر بسیار زودگذر بود. در عوض در این روز کاهش های مداوم قیمت نفت، برتری دورنمای اقتصادی آمریکا بر دورنمای اقتصادی منطقه یورو و ژاپن و احتمال کاهش رتبه اعتباری بدهیهای دولتی ژاپن، موجب تقویت دلار در برابر یورو، ین و اکثر ارزهای عمده گردید. در روز پنجشنبه ضعف شاخصهای قیمت سهام در کشورهای عمده صنعتی و انتشار ارقام بدتر از انتظار موازنه تجاری ماه ژوئیه آمریکا، موجب ضعف دلار در برابر ین گردید. اما سیر صعودی دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده

دیگر در روز پنجشنبه نیز ادامه یافت. حتی در مقطعی از این روز هر یورو به سطح ۱/۳۸۸۲ دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از سپتامبر ۲۰۰۷ میلادی به بعد کاهش یافت. در روز جمعه خبر مربوط به کاهش خرده فروشی آمریکا در ماه اوت برای دومین ماه متوالی و کاهش شاخص قیمت تولیدکننده این کشور در همان ماه و افزایش نگرانی نسبت به دورنمای بازارهای مالی، موجب ضعف دلار در برابر یورو، ین و برخی از ارزهای عمده دیگر شد.

ب- بازار پولی داخلی

سیر نزولی شدید قیمت نفت خام از اواسط ماه ژوئیه تاکنون ادامه دارد. اثرات این امر بصورت کاهش شاخص قیمت تولیدکننده ماه اوت، نمایان شده است. احتمالاً اثرات کاهش قیمت نفت بر قیمتها در سطح خرده فروشی نیز در آینده نزدیک ظاهر خواهد شد. به احتمال زیاد اثرات ترقی شدید دلار نیز در ماههای آینده در شاخص قیمت وارات نمایان خواهد گردید. به این ترتیب نگرانیهای تورمی در اقتصاد به تدریج در حال محو شدن است. این امر به همراه تداوم نگرانی نسبت به وضعیت مالی شرکتهای مالی، احتمال افزایش نرخهای بهره کلیدی در آینده نزدیک را تا حدود زیادی منتفی کرده است. ازسوی دیگر کاهش قیمت نفت و سایر مواد اولیه تا حدودی به افزایش درآمدهای قابل تصرف اشخاص منجر خواهد شد و نیاز به کاهش نرخهای بهره کلیدی جهت تقویت رشد اقتصادی را منتفی می نماید. باتوجه به تمام موارد مذکور احتمالاً تا اواسط سال ۲۰۰۹ میلادی نرخهای بهره کلیدی آمریکا تغییری نخواهد کرد. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در سطح ۲/۰ درصد و نرخ تنزیل در سطح ۲/۲۵ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۲۲ اوت	متوسط هفته منتهی به ۲۹ اوت	متوسط هفته منتهی به ۵ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۲ سپتامبر
دلار آمریکا	۲/۸۱	۲/۸۱	۲/۸۱	۲/۸۲
یورو	۴/۹۵	۴/۹۶	۴/۹۵	۴/۹۵
ین ژاپن	۰/۸۷۲	۰/۸۷۶	۰/۸۹۳	۰/۸۹۲
لیره انگلیس	۵/۷۶	۵/۷۶	۵/۷۴	۵/۷۲

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، موازنه حساب تجاری در ماه ژوئیه و چند ماه و چند سال

گذشته به شرح زیر بوده است:

عنوان	سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	هفت ماهه اول ۲۰۰۷	هفت ماهه اول ۲۰۰۸	ژوئیه ۲۰۰۷	ژوئن ۲۰۰۸	ژوئیه ۲۰۰۸
موازنه حساب تجارت کالا و خدمات		-۷۵۸/۵۲	-۷۱۱/۶۱	-۴۱۵/۶۸	-۴۱۹/۸۶	-۵۷/۳۷	-۵۸/۸۴	-۶۲/۲۰
- صادرات		۱۴۴۵/۷۰	۱۶۲۱/۸۱	۹۲۵/۳۷	۱۰۹۴/۶۱	۱۳۹/۹۸	۱۶۲/۷۹	۱۶۸/۱۵
- واردات		۲۲۰۴/۲۳	۲۳۳۳/۴۲	۱۳۴۱/۰۵	۱۵۱۴/۴۷	۱۹۷/۳۰	۲۲۱/۶۲	۲۳۰/۳۵
موازنه حساب نفتی		-۲۷۰/۸۶	-۲۹۳/۵۳	-۱۵۶/۵۵	-۲۴۵/۹۸	-۲۴/۰۱	-۳۷/۳۴	-۴۳/۳۹
- قیمت هربشکه نفت وارداتی به دلار		--	--	--	--	۶۵/۵۷	۱۱۷/۱۳	۱۲۴/۶۶
موازنه حساب تجاری با چین		-۲۳۲/۵۹	-۲۵۶/۲۷	-۱۴۱/۲۶	-۱۴۲/۳۴	-۲۳/۸۱	-۲۱/۴۳	-۲۴/۸۸
موازنه حساب تجاری با اتحادیه اروپا		-۱۱۶/۴۹	-۱۰۷/۳۹	-۶۰/۷۹	-۵۶/۱۲۹	-۱۲/۵۲	-۸/۲۵	-۱۱/۰۳
موازنه حساب تجاری با ژاپن		-۸۸/۵۷	-۸۲/۸۰	-۴۸/۰۵	-۴۶/۰۲	-۷/۹۱	-۶/۱۳	-۶/۳۳

قبلاً انتظار می رفت کسری حساب تجارت کالا و خدمات آمریکا در ماه ژوئیه به ۵۸/۰۰ میلیارد دلار برسد. کسری ۶۲/۲۰ میلیارد دلاری حساب تجاری در ماه ژوئیه، بالاترین کسری تجاری ماهانه از ماه مارس سال ۲۰۰۷ میلادی به بعد می باشد. افزایش شدید کسری تجاری در ماه ژوئیه به دلیل افزایش شدید واردات نفت خام و افزایش شدید قیمت هربشکه نفت خام وارداتی می باشد. متوسط قیمت هربشکه نفت خام وارداتی در ماه ژوئیه نسبت به ماه ماقبل ۶/۴ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۹۰/۱ درصد افزایش یافت. اما قیمت نفت خام از اواسط ماه ژوئیه به بعد به سرعت سیر نزولی را می پیماید. قیمت هربشکه نفت خام آمریکا از ۱۴۷/۲۷ دلار در ۱۱ ژوئیه سالجاری به سرعت کاهش یافت تا به سطح ۱۰۱/۱۸ دلار در پایان روز ۱۲ سپتامبر به وقت بازار نیویورک رسید. بعبارت دیگر در عرض دو ماه قیمت هربشکه نفت خام حدود ۴۶/۰ دلار کاهش یافت. این امر احتمالاً می تواند به بهبود موازنه تجاری کمک کند. اما ترقی بسیار شدید و مداوم ارزش دلار و ضعف اقتصادهای منطقه یورو، ژاپن و انگلیس به احتمال زیاد اثرات کاهش قیمت نفت خام بر موازنه تجاری را خنثی خواهد کرد. موجودی انبار بخش تجاری پس از ۰/۸ درصد رشد ماهانه و فروش این بخش پس از ۱/۷ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئن، در ماه ژوئیه به ترتیب ۱/۱ درصد و ۰/۵ درصد رشد داشته اند. قبلاً انتظار می رفت که موجودی انبار بخش تجاری در ماه ژوئیه بطور ماهانه فقط ۰/۵ درصد رشد داشته باشد. فزونی شدید رشد موجودی انبار بر رشد فروش، می تواند ناشی از عدم تمایل مصرف کنندگان به افزایش هزینه های مصرفی خود باشد. خرده فروشی پس از ۰/۵ درصد کاهش ماهانه در ماه ژوئیه، در ماه اوت بطور ماهانه ۰/۳ درصد کاهش و بطور سالانه ۱/۶ درصد افزایش یافت. به احتمال زیاد افزایش مداوم خانه های مصادره شده و رشد مداوم بیکاری و پایان یافتن عودت مالیاتها به مردم، از علل اصلی کاهش خرده فروشی در ماه اوت بوده است. البته کاهشهای مداوم هفته های اخیر قیمت نفت در بازارهای جهانی می تواند به افزایش درآمد قابل تصرف اشخاص و تقویت خرده فروشی در ماههای آینده کمک نماید. خرده فروشی سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل میدهد. شاخص اعتماد مصرف کنندگان دانشگاه میشیگان از ۶۳/۰ در ماه اوت به ۷۳/۱ در ماه سپتامبر، یعنی به بالاترین سطح خود از ماه ژانویه سالجاری به بعد، افزایش یافت.

1Table

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

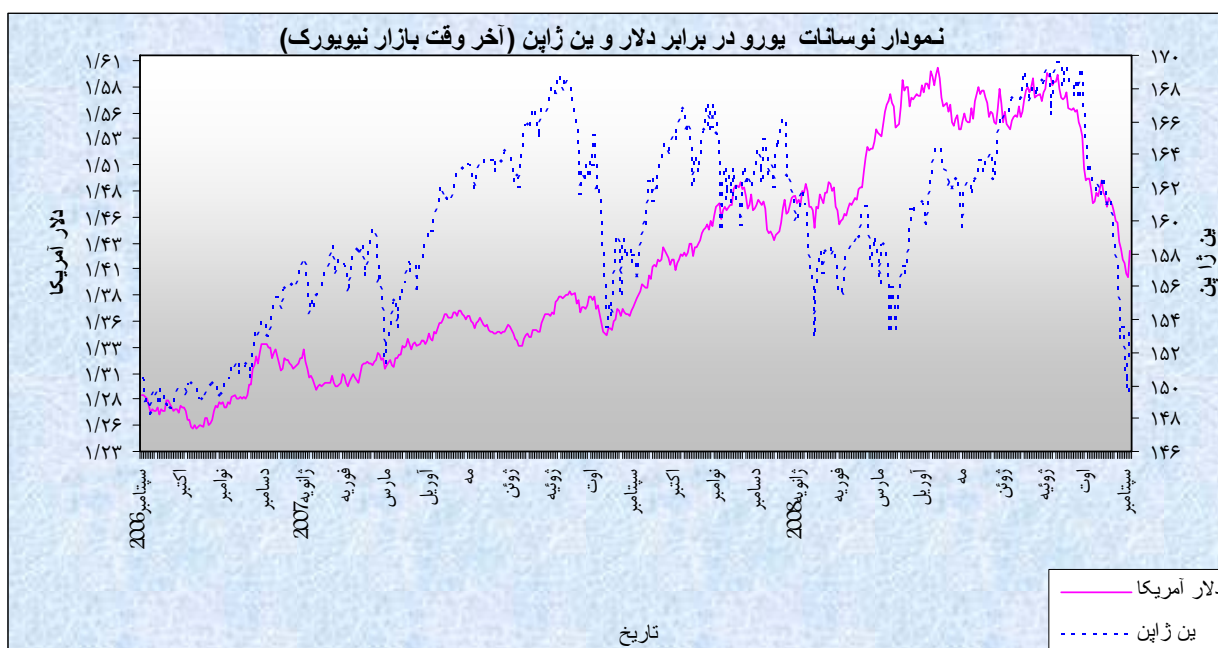
سال ۲۰۰۸								سال ۲۰۰۷					ماه شاخصهای اقتصادی
اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	
۶/۲	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	۴/۸	۴/۷	۴/۶	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۶۲/۲۰	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	-۵۷/۷۷	-۵۷/۱۲	-۵۶/۸۰	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
		۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	۳/۵	۲/۸	۲/۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم		سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه سوم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
		۳/۳			۰/۹			۰/۶			۴/۹		

۲- منطقه یورو

الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار آمریکا ۲/۳۷ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۴۲۵-۱/۳۹۷۴ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو به طور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار و گزارشهای اقتصادی، وضعیت بازارهای مالی، قیمت نفت، تصحیحات تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اعلام گردید که دولت آمریکا مالکیت دو مؤسسه مالی عظیم Freddie Mac و Fannie Mae را در اختیار گرفته است. این دو مؤسسه رهنی نیمه دولتی، مالک یا تضمین کننده نیمی از کل وامهای رهنی تسویه نشده در اقتصاد آمریکا-به ارزش

کل معادل ۱۲ تریلیون دلار- می باشند و مشکلات پیش آمده برای آنها، بازارهای مالی را دستخوش نگرانی زیادی کرده بود. لذا اقدام صورت گرفته توسط دولت آمریکا تا حدی از فشار نگرانیها کاسته و اعتماد را به بازار بازگرداند. بنا به موارد ذکر شده یورو در برابر دلار تضعیف گردید. روند تضعیف یورو در اوایل روز سه شنبه به وقت بازارهای اروپایی نیز ادامه داشت. بطوریکه ارزش این ارز در برابر دلار به ۱/۴۰۴۹ یعنی پایین ترین سطح خود در ۱۱ ماه گذشته رسید. اما با توجه به ترقی دلار که در پی انتشار اخبار امیدوارکننده مالی روز قبل صورت گرفته بود معامله گران به فروشهای سودجویانه دلاری مبادرت ورزیدند که در پی آن یورو در برابر دلار تقویت گردید. در همین روز به وقت بازار نیویورک گزارش مالی سه ماهه سوم مؤسسه Lehman Brothers انتشار یافت که نشان می داد هر سهم این شرکت دچار زیانی معادل ۵/۹۲ دلار شده است. در پی آن ارزش سهام شرکت مذکور در بورس وال استریت نزدیک به ۴۵ درصد سقوط کرد. این وضعیت سبب شد که در روز چهارشنبه ریسک گریزی زیادی در بازارهای اروپایی صورت گیرد و بویژه ارزهای کم ریسکی نظیر یین ژاپن مطلوبیت بالایی پیدا کنند. افت یورو در برابر یین بدنبال خود افت یورو در برابر دلار را نیز به همراه داشت که به خصوص نگرانی نسبت به افت اقتصاد منطقه یورو در این امر تأثیرگذار بود. از سوی دیگر، کاهش قیمت نفت بر جذابیت های دلار افزود. برخی بررسی ها نیز نشان می داد که سرمایه گذاران آمریکایی با اقدام به فروش دارایی های مالی خارجی و تبدیل آنها به دلار سرمایه ها را به کشور خود باز می گردانند. داده های جمع آوری شده توسط بانک Goldman Sachs در مورد صندوق های سرمایه گذاری مشترک (Mutual Funds) نشان از آن دارد که ظرف دو ماه گذشته یک جریان مداوم فروش داراییهای مالی توسط سرمایه گذاران آمریکایی (بالغ بر ۱۸ میلیارد دلار) وجود داشته است. در همان روز چهارشنبه کمیسیون اروپا پیش بینی قبلی خود از رشد اقتصادی منطقه یورو در سال جاری را از ۱/۷ درصد به ۱/۳ درصد مورد تجدیدنظر نزولی قرار داد که این رقم نصف رشد اقتصادی تحقق یافته در سال ۲۰۰۷ می باشد. ضمن آنکه پیش بینی شد نرخ تورم در این منطقه بازهم افزایش یابد. بنا به دلایل یاد شده یورو در برابر دلار در روزهای چهارشنبه و پنج شنبه تضعیف گردید. در روز جمعه برخی منابع خبری اطلاع دادند که وزارت خزانه داری و بانک مرکزی آمریکا در حال مذاکره با خریداران

بالقوه سهام بانک Lehman Brothers هستند. این خبر ضمن تقویت بازارهای سهام و افزایش ریسک پذیری، فعالان بازار ارز را به فروشهای سودجویانه دلار تشویق نمود که در نتیجه آن ارزش یورو در برابر این ارز افزایش یافت.

ب- بازار پولی

بخش صنعتی در ماه ژوئیه همچون چند ماه اخیر باز هم با کاهش تولید روبرو شد. این مسأله به گمانه زنی‌ها نسبت به وقوع رکود اقتصادی دامن زد که باید انتظار انعکاس آن را در ارقام تولید ناخالص داخلی سه ماهه سوم داشت. اکنون ضرورت اتخاذ سیاستهای پولی انبساطی به طور جدی احساس می‌شود. البته نگرانی نسبت به فشارهای تورمی به نوبه خود دغدغه مهمی برای مسئولان پولی منطقه یورو به شمار می‌رود. چنانکه کمیسیون اروپا در آخرین بررسی‌های منتشره در پیش‌بینی‌های قبلی خود در مورد نرخ تورم منطقه یورو و کشورهای اصلی عضو - که در ماه آوریل سال جاری صورت داده بود - تجدیدنظر صعودی نمود. بنابراین شاید مسئولان کمی صبر پیشه کرده و پس از مشاهده علائمی از فروکش کردن فشارهای تورمی اقدام به کاهش نرخهای بهره نمایند. بنا به نظر تحلیلگران این اقدام در سه ماهه اول سال ۲۰۰۹ صورت می‌گیرد و ممکن است سطح نرخ بهره کلیدی را تا ۳/۵ درصد پایین بیاورند.

ج - اقتصاد داخلی

تولیدات بخش صنعتی - بدون احتساب بخش ساخت و ساز مسکن - پس از ۰/۲ درصد افت ماهانه در ماه ژوئن، در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل ۰/۳ درصد کاهش نشان داد. این تولیدات بطور سالانه نیز در ماههای ژوئن و ژوئیه به ترتیب ۰/۸ و ۱/۷ درصد افت داشت. ارقام ثبت شده ماه ژوئیه تقریباً مطابق انتظار و بدترین بخش آن مربوط به تولید کالاهای سرمایه‌ای بود. هرچند کاهش قیمت نفت و تضعیف یورو به سود تولیدکنندگان این منطقه تمام شده اما بنظر می‌رسد که ضعف تقاضای داخلی بطور جدی مانع رشد تولیدات شده است. ارقام

منتشره بخش صنعت بسیاری را به این نتیجه رسانده که همچون سه ماهه دوم، در سه ماهه سوم نیز باید انتظار کاهش تولید ناخالص داخلی را داشت. مازاد تراز تجاری آلمان از ۱۸/۲ میلیارد یورو در ماه ژوئن به ۱۱/۸ میلیارد یورو در ماه ژوئیه کاهش پیدا کرد. کسری حساب تجاری فرانسه از ۵/۳۶ میلیارد یورو در ماه ژوئن به ۴/۸۳ میلیارد یورو در ماه ژوئیه بهبود یافت. رشد صادرات و افت واردات به طور توأمان دلیل بهبود وضعیت تجاری فرانسه در ماه ژوئیه بود. تولیدات صنعتی فرانسه در ماه ژوئیه به طور ماهانه ۱/۲ درصد افزایش و به طور سالانه ۱/۹ درصد کاهش نشان داد. شاخص قیمت مصرف کننده این کشور هم در ماه اوت نسبت به ماه قبل ۰/۱ درصد کاهش و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳/۵ درصد افزایش نشان داد. افت قیمت نفت و سوخت دلیل اصلی افت تورم ماه اوت این کشور بوده است.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

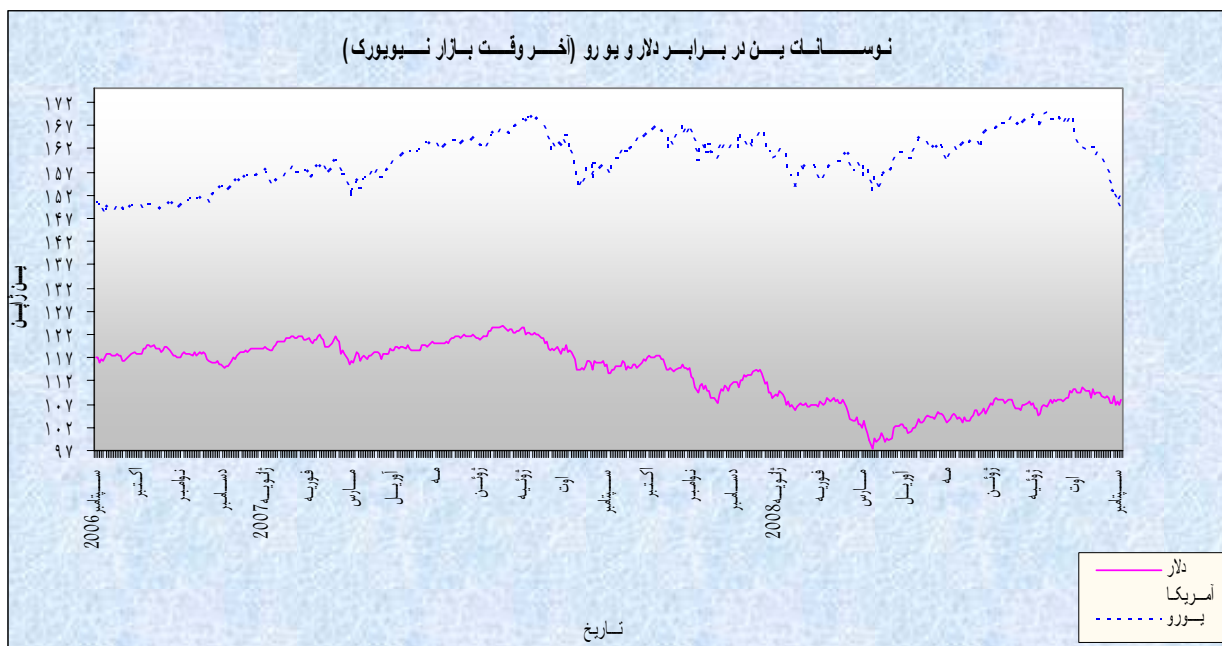
سال ۲۰۰۸							سال ۲۰۰۷					ماه شاخصهای اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	
	۷/۳	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۲	۷/۲	۷/۳	۷/۴	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۷/۱۶۲	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	۱۸/۰۰	۹/۷۱	-۰/۹	۱۱/۴۶	۱۶/۴۱	۱۳/۲	۱۵/۷۳	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	۰	-۱/۸	۰/۸۸	-۰/۶۰	۰/۳۵	۰/۷	-۰/۲	-۰/۴	-۰/۴	-۰/۸	۱/۲	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	۳/۱	۳/۱	۲/۶	۲/۱	۱/۷	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
	سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه سوم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	۱/۵			۲/۱			۲/۳			۲/۷		

۳- ژاپن

الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۲۸ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۱۰۸/۶۴-۱۰۶/۹۴ ین معامله گردید.

نوسانات ارزش ین طی هفته قبل، به طور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار اقتصادی، وضعیت بازارهای مالی، معاملات سوداگران و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اعلام شد که دولت آمریکا جهت کاستن از نوسانات و مشکلات پیش آمده در بازار اعتبارات و بخش مسکن این کشور، کنترل دو مؤسسه رهنی Freddie Mac و Fannie Mae را بدست گرفته است. اهمیت این امر بویژه از آن جهت است که این دو مؤسسه بزرگ مالی در نیمی از کل مبلغ وامهای رهنی تسویه نشده این کشور- که بالغ بر ۱۲ تریلیون دلار می باشد- یا بعنوان مالک و یا بعنوان ضامن دخیل هستند.

حرکت مذکور دولت آمریکا چنانکه آقای Ibuki وزیر اقتصاد ژاپن نیز اظهار داشت گامی مثبت در جهت کمک به بازارهای مالی و اقتصاد جهانی تلقی گردید. بنابه همین دلایل ارزش ین در برابر دلار کاهش پیدانمود. در روز سه شنبه سوداگران بازار ترجیح دادند به ارزهای مطمئن تر روی آورده و ریسک خود را کاهش دهند که در نتیجه آن ین در برابر دلار تقویت گردید. در روز چهارشنبه یک خبرگزاری در کره جنوبی به نام Yonhap گزارش داد که یک بانک دولتی این کشور موسوم به " بانک توسعه کره" خواستار مالکیت بانک Lehman Brothers می باشد که برای تحقق این هدف باید نزدیک به ۶ میلیارد دلار از سهام این بانک بزرگ را خریداری نماید. این بانک چهارمین بانک بزرگ سرمایه گذاری در بورس وال استریت می باشد. مجموع موارد یادشده سبب تنزل ارزش ین در برابر دلار در روز چهارشنبه شد. در روز پنجشنبه گزارش مالی بانک Lehman Brothers انتشار یافت که نشان از زیانهای این بانک در سه ماهه سوم داشت. ضمن آنکه مسئولان این بانک نتوانستند به وعده خود در جهت اعلام برنامه های استراتژیک بویژه در زمینه تأمین سرمایه جامه عمل بپوشانند. حتی پیش از آنکه اخبار فوق منتشر گردد معامله گران با پیش بینی وخامت آن اقدام به فروشهای دلاری نمودند که در پی آن ین در برابر این ارز ترقی پیدا نمود. پیش از شروع به کار بازار توکیو در روز جمعه نشریه Washington Post خبر از احتمال واگذاری بانک Lehman Brothers داده بود. نام دو نوع بانک بزرگ Bank of America و Barclays بعنوان خریداران احتمالی مطرح بود. این خبر موجب رونق بازارهای سهام شد و تاحدی برین فشار نزولی وارد نمود. اما نگرانیها نسبت به وضعیت بازارهای مالی و بویژه بازارهای سرمایه در درازمدت موجب کاهش ریسک پذیری معامله گران و خریدهای ینی گردید که در پی آن ارزش ین در برابر اکثر ارزهای عمده سیر صعودی پیمود.

ب- بازار پولی

رشد سه ماهه به سه ماه تولید ناخالص داخلی در سه ماهه دوم از ۰/۶- درصد ارقام مقدماتی به ۰/۷- درصد مورد تجدیدنظر نزولی اما رشد سالانه در این مدت از ۳/۳- درصد به ۳/۰- درصد مورد تجدیدنظر صعودی واقع شد. رشد سه ماهه به سه ماه و سالانه در سه ماهه اول به ترتیب ۰/۷ و ۲/۸ درصد بود. ارقام فوق که بروشنی نشان از افت اقتصاد ژاپن دارد نگرانیهای اخیر را نسبت به وقوع رکود اقتصادی تأیید می نماید. کارشناسان بر این باورند که ضعف مخارج سرمایه گذاری و صادرات از عوامل اصلی رکود می باشند. مازاد حساب جاری در ماه ژوئیه با ۲۱۰ درصد رشد نسبت به ماه قبل و ۱۷/۳ درصد افت نسبت به ماه مشابه سال قبل به ۱/۵۳ تریلیون ین رسید. مازاد حساب تجاری نیز در این ماه با ۷/۹ درصد کاهش نسبت به ماه گذشته و ۶۹/۸ درصد کاهش نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ۲۳۲/۲ میلیارد ین رسید. رشد ماهانه و سالانه تولیدات صنعتی در ماه ژوئیه از ۰/۹ و ۲/۰ درصد در ارقام مقدماتی به ترتیب به ۱/۳ و ۲/۴ درصد مورد تجدیدنظر صعودی قرار گرفت. رشد ماهانه و سالانه تولیدات در ماه ژوئن به ترتیب ۲/۲- و صفر درصد بود. میزان سفارش ماشین آلات توسط بخش خصوصی در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل ۳/۹ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴/۷ درصد افت نشان داد. این ارقام نوعی شاخص ضمنی برای سنجش سطح سرمایه گذاری در اقتصاد ژاپنی به شمار می رود. شاخص انتشار آینده نگر از ۱/۳- در ماه ژوئن به ۰/۶ درصد در ماه ژوئیه افزایش پیدا کرد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

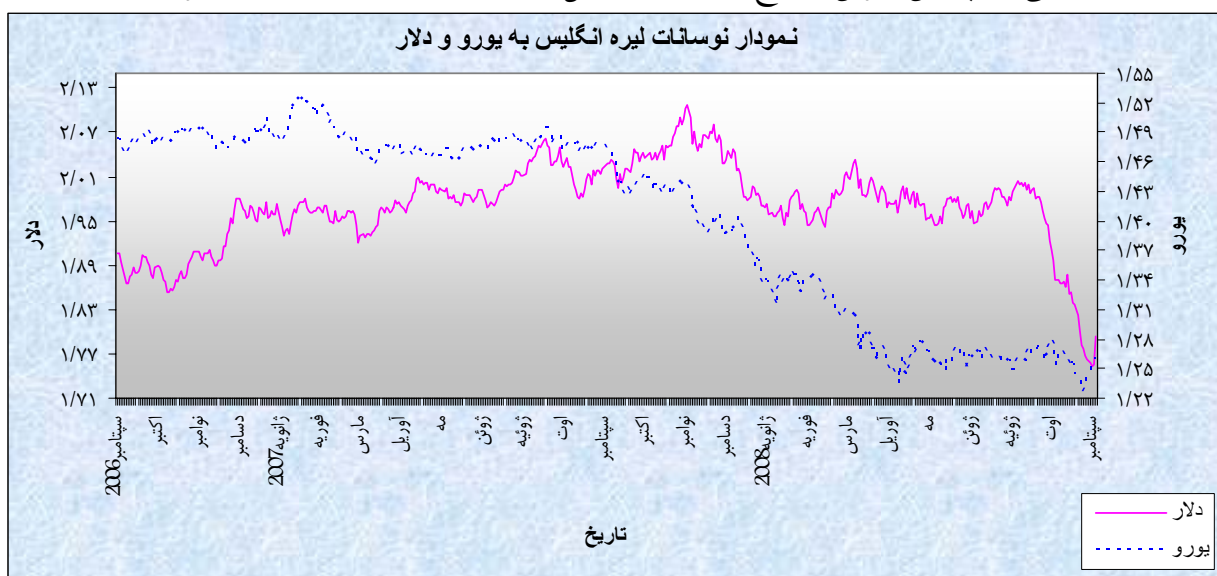
سال ۲۰۰۸							سال ۲۰۰۷					ماه	شاخصهای اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت		
۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری (به درصد)	
۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	۱۹/۲۳	۱۵/۳۷	۷/۶۴	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	۱/۴۰	-۱/۶۰	۱/۷۰	-۱/۴۰	۳/۵۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۰	۰/۳۰	-۰/۲۰	-۰/۲۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماه سوم ۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
-۲/۴			۳/۲			۲/۶			۱/۳				

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر فرانک سوئیس و یورو تقویت و در برابر سایر ارزهای عمده مورد بررسی تضعیف شد. در هفته مذکور لیره در برابر دلار ۰/۸۰ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۷۹۴۸-۱/۷۵۲۶ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش لیره طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر انتشار ارقام اقتصادی منتشر در انگلیس و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه ارقام منتشره در انگلیس حکایت از کاهش شدید شاخص قیمت تولیدکننده ماه اوت انگلیس داشت. کاهش شدید شاخص قیمت تولیدکننده انگلیس، میدان مانور بانک مرکزی اینکشور برای کاهش نرخهای بهره کلیدی را افزایش داد. این امر و اخبار مربوط به اقدام وزارت خزانه داری آمریکا در نجات دو مؤسسه بزرگ تأمین کننده وام رهنی آن کشور، سبب کاهش ارزش لیره در برابر دلار در روز دوشنبه شد. در مقطعی از این روز هر لیره تا سطح ۱/۷۴۶۹ دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از آوریل سال ۲۰۰۶ میلادی به بعد تنزل نمود. در روز

سه شنبه علیرغم انتشار ارقام ضعیف مربوط به بخش های کارخانه ای، مسکن و خرده فروشی انگلیس، لیره در برابر دلار تقویت شد. علت این امر خریدهای سوداگران لیره بوده است. در روز چهارشنبه اعلام شد که زیانهای بانک آمریکایی Lehman Brothers بیش از انتظار قبلی و برای هر سهم حدود ۵/۹۲ دلار بوده است. انتشار این خبر ریسک گریزی از ارزهای پربازده نظیر لیره انگلیس را افزایش داد. همچنین در روز سه شنبه مؤسسه ملی تحقیقات اجتماعی و اقتصادی انگلیس اعلام کرد که تولید ناخالص داخلی پس از ۰/۱ درصد کاهش در سه ماهه منتهی به پایان ژوئیه، در سه ماهه منتهی به پایان اوت نیز ۰/۲ درصد کاهش یافت. این در حالی است که هم اکنون نه بانک مرکزی انگلیس و نه دولت این کشور از ابزارهای لازم برای مقابله با ضعف فعالیتهای اقتصادی برخوردار نیستند. موارد مذکور موجب ضعف لیره در برابر دلار در روز چهارشنبه شد. در روز پنجشنبه یکی از اعضای شورای سیاستگزاری بانک مرکزی انگلیس به پارلمان این کشور گفت انتظار دارد که در چند ماه متوالی، هر ماهه ۶۰/۰ هزار نفر بر تعداد بیکاران افزوده شود. این امر سبب شد تا لیره تحت فشار نزولی قرار گیرد. حتی در مقطعی از این روز تا سطح ۱/۷۴۴۵ دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از ماه آوریل سال ۲۰۰۶ میلادی به بعد برسد. اما در روز پنجشنبه یکی دیگر از اعضای شورای سیاستگزاری بانک مرکزی انگلیس گفت که این بانک عجله ای برای کاهش نرخهای بهره کلیدی ندارد. این اظهارات و انتشارات ارقام ضعیف در آمریکا سبب شد تا در روز جمعه لیره ۱/۰ درصد در برابر دلار افزایش یابد و به سطح ۱/۷۷۹۴ دلار برسد.

ب- بازار پولی

کاهش شاخص قیمت تولیدکننده در ماه اوت، ضعف شدید بازار اشتغال، ضعف شدید بازار مسکن و کاهش های شدید و مداوم هفته های اخیر قیمت نفت، به احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی انگلیس در آینده نزدیک دامن زده است. احتمال شروع کاهش نرخهای بهره کلیدی در ماه نوامبر چندان بعید نیست. در هر حال انتظار می رود که

نرخ بهره کلیدی انگلیس از ۵/۰ درصد در حال حاضر به حدود ۳/۵ درصد در اواخر سال ۲۰۰۹ میلادی برسد. البته موانعی نیز بر سر راه کاهش نرخهای بهره کلیدی وجود دارد. یکی از این موانع، کاهش شدید و مداوم ارزش لیره می باشد.

ج - وضعیت اقتصادی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته کسری حساب تجاری انگلیس از ۷/۹۹ میلیارد لیره در ماه ژوئن به ۷/۶۶۷ میلیارد لیره در ماه ژوئیه کاهش یافت. در ماه ژوئیه رشد صادرات بر رشد واردات فزونی داشته است. همین امر موجب کاهش کسری حساب تجاری شد. تولیدات صنعتی بخش کارخانه ای پس از ۰/۴ درصد کاهش ماهانه در ماه ژوئن، در ماه ژوئیه نیز ۰/۲ درصد کاهش یافت. ماه ژوئیه پنجمین ماه متوالی است که تولیدات کارخانه ای کاهش نشان می دهند. چنین کاهش متوالی در تولیدات کارخانه ای، در طی هفت سال گذشته بی سابقه می باشد. شاخص قیمت تولیدکننده پس از ۰/۵ درصد افزایش در ماه ژوئیه، در ماه اوت ۰/۶ درصد کاهش یافت. چنین کاهش در شاخص قیمت تولیدکننده در طی ۲۲ سال گذشته بی سابقه می باشد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۸							سال ۲۰۰۷					ماه شاخصهای اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	
۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۶	نرخ بیکاری (به درصد)
-۱۵/۲۵	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	-۱۵/۰۴	-۱۶/۷۲	-۱۳/۹۵	موازنه تجاری (بهمیلیارد دلار)
-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	۰/۵	-۰/۴	۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۸	۱/۸	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸				سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه سوم ۲۰۰۷		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
۱/۴			۲/۳				۲/۸			۳/۳		

۵ - طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۴/۳۱ درصد کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۸۰۲/۹۳-۷۴۰/۴۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته، نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، نوسانات قیمت نفت و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه در بازار لندن ترس از اثرات مخرب گردباد بر تأسیسات نفتی سواحل آمریکا موجب تقویت قیمت نفت و به تبع آن تقویت قیمت طلا شد. اما بعداً در همان روز مشخص شد که اثرات طوفان مذکور کمتر از حد انتظار بوده است. همچنین در همان روز عملیات وزارت خزانه داری آمریکا در نجات دو مؤسسه بزرگ تأمین کننده وامهای رهنی، سبب تقویت دلار در برابر سایر ارزهای عمده گردید. ضعیفتر از انتظار بودن اثرات گردباد بر تأسیسات نفتی و ترقی شدید دلار، سبب شد تا در اواخر آن روز طلا قسمت عمده ارزش خود را از دست بدهد. در روزهای سه شنبه و چهارشنبه و پنجشنبه، نیز دلار در برابر یورو و سیر صعودی شدیدی داشت. در روزهای مذکور قیمت نفت خام نیز سیر نزولی شدیدی را می پیمود. ترقی شدید دلار و ضعف شدید قیمت نفت

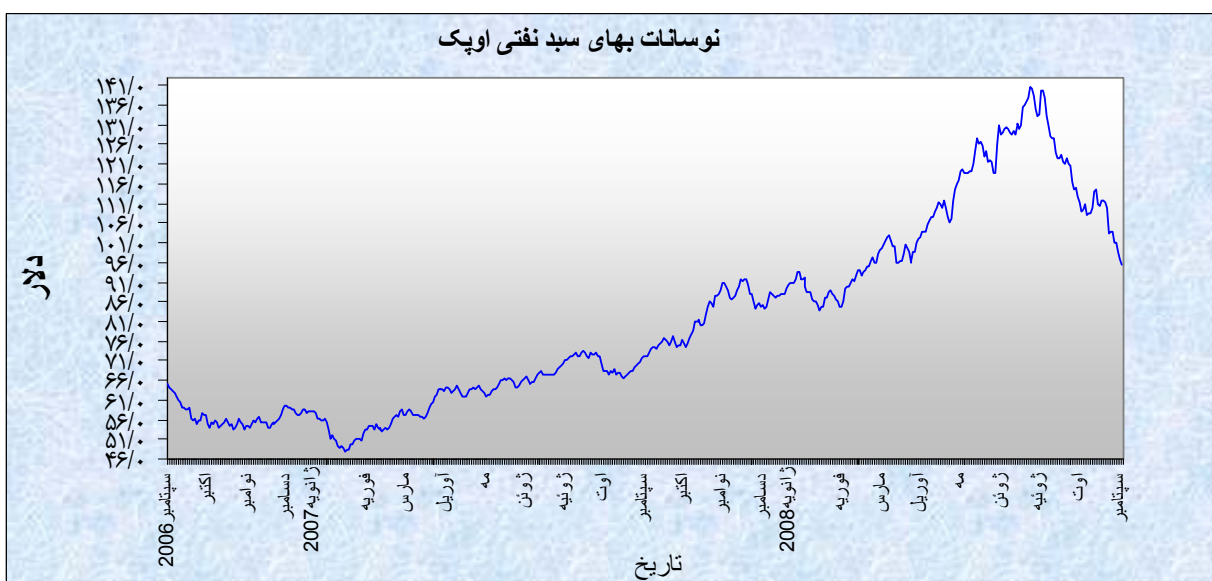

سبب کاهش شدید قیمت طلا گردید. بطوریکه در مقطعی از روز پنجشنبه قیمت هر اونس طلا به ۷۳۶/۰ دلار، یعنی به پایین ترین سطح ۱۱ ماهه گذشته تنزل نمود. در روزهای مذکور برملا شدن مشکلات جدید در Lehman Brothers، چهارمین بانک بزرگ سرمایه گذاری آمریکا، و افزایش تقاضا فیزیکی مرتبط با شروع فصل جشنها در هند، نتوانست سیر نزولی شدید قیمت طلا را چندان کند نماید. در روز جمعه انتشار ارقام ضعیف اقتصادی در آمریکا و به تبع آن ضعف دلار، موجب افزایش بسیار شدید قیمت طلا شد.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۰۳ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۱۰۶/۳۴-۱۰۰/۸۷ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر اخبار هواشناسی، نوسانات

دلار، وضعیت عرضه و تقاضا و عوامل فنی قرار داشت. در روز دوشنبه اخبار هواشناسی حاکی از آن بود که بلافاصله پس از پایان یافتن گردباد Gustav، گردباد دیگری موسوم به Ike در حال حرکت به سوی سواحل نفت خیز خلیج مکزیک می باشد. بنابراین بیشتر مراکز عملیاتی نفت و گاز منطقه همچنان در حالت تعطیل و توقف فعالیتها به سر می بردند. نزدیک به یک چهارم نفت و ۱۵ درصد گاز تولیدی آمریکا در خلیج مکزیک تولید می شود. این عامل سبب شد که بهای نفت در اولین روز هفته صعود نماید، البته ترقی دلار در برابر ارزهای عمده بویژه یورو تا حدی مانع صعود بیشتر قیمت نفت گردید. در روز سه شنبه پیشاپیش برگزاری اجلاس اوپک انتظار می رفت که تصمیم به عدم تغییر تولیدات این سازمان گرفته شود. در اوایل روز چهارشنبه اعضای اوپک بطور غیرمنتظره ای تصمیم گرفتند که سقف تولیدات این سازمان را ۵۰۰ هزار بشکه کاهش دهند. اما انتشار این خبر نتوانست فشار صعودی چندانی بر قیمت نفت وارد نماید. دلیل آن نیز انتشار گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر می باشد:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۸/۰۹/۰۵ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۲۹۸/۰	-۱/۹۴	-۶/۶۷
نفت حرارتی و دیزل	۱۳۰/۵	-۰/۹۱	-۲/۹۷
بنزین	۱۸۷/۹	-۳/۳۴	-۳/۵۴

بر اساس این گزارش، در هفته منتهی به ۵ سپتامبر وقوع گردباد Gustav موجب تعطیلی پالایشگاههای منطقه و کاهش ظرفیت تولید پالایشگاهی این کشور به ۷۸/۳ درصد شد که این پایین ترین رقم در نوع خود از اکتبر ۲۰۰۵ تاکنون می باشد. همین امر یعنی عدم بهره برداری از نفت

خام جهت تولید فرآورده های پالایشگاهی، موجب افزایش موجودی انبار نفت خام در منطقه خلیج مکزیک گردید. همین عامل به نوبه خود سبب شد که با وجود کاهش کل ذخایر نفت خام آمریکا در هفته مذکور، اطمینان و آرامش به بازار باز گردد. از سوی دیگر، دلار نیز در این روز و روز پنج شنبه در برابر سبدهی از ارزها تقویت شد. یک گزارش منتشره توسط آژانس بین المللی انرژی نیز حاکی از تجدیدنظر نزولی این سازمان در پیش بینی رشد تقاضای جهانی برای نفت خام در سال جاری به میزان ۱۰۰ هزار بشکه در روز بود. این گزارش بویژه در روز پنج شنبه تأثیر زیادی بر بازار داشت. کلیه موارد یاد شده سبب کاهش بهای نفت در روزهای سه شنبه، چهارشنبه و پنج شنبه گردید. در روز جمعه مراکز هواشناسی گزارش دادند که گردباد Ike به خلیج تگزاس نزدیک شده است. تا همان زمان نزدیک به ۲۵ درصد تولید نفت خام و ۲۲ درصد تولید فرآورده های پالایشگاهی آمریکا بواسطه این گردباد متوقف شده بود که می توانست شرایط از این هم وخیم تر گردد. لذا قیمت نفت در آخرین روز هفته ترقی پیدا نمود.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۱۲ سپتامبر ۲۰۰۸

روزهای هفته	دوشنبه ۸ سپتامبر	سه شنبه ۹ سپتامبر	چهارشنبه ۱۰ سپتامبر	پنجشنبه ۱۱ سپتامبر	جمعه ۱۲ سپتامبر	متوسط هفته
نفت برنت	۱۰۳/۴۴	۱۰۰/۳۴	۹۸/۹۷	۹۷/۶۴	۹۷/۵۸	۹۹/۵۹
نفت پایه آمریکا	۱۰۶/۳۴	۱۰۳/۲۶	۱۰۲/۵۸	۱۰۰/۸۷	۱۰۱/۱۸	۱۰۲/۸۵
نفت اوپک	۱۰۱/۰۸	۹۸/۴۹	۹۶/۸۰	۹۵/۲۹	-	۹۷/۹۲